

Tensta på väg

Elin Solman-Good

Foto: Sara Sjölin

40 miljoner människor är på flykt från sina hem, i världen, idag. Detta står att läsa i SvD samtidigt som jag är i full färd med att fundera kring julbestyr och klappinköp. På uppslaget innan reportaget om flyktingströmmar finns en bild på Vellinges kommunalråd Lars-Ingvar Ljungman. I Vellinge vill man helst inte ta emot några flyktingar. Ekerö kommun nämndes i ett liknande sammanhang några veckor tidigare i DN. I denna välbärgade Stockholmsförort togs förra året fem av länets 3 464 flyktingar emot.

Eleverna på Kristofferskolan i Bromma läser måhända detta i SvD och DN. Eller kanske inte. Några av dem vet nog att det finns många människor i vårt land som flytt från fattigdom, våld, och förtryck i sina länder. Några är till och med deras klasskamrater eller till och med egna föräldrar. I relation till antalet invandrare i Sverige idag är dock andelen elever med invandrarbakgrund låg i många waldorfskolor. Vad beror detta på? Med en kvalificerad gissning kan två huvudsaker utrönas. Det ena är det totala misslyckandet av integration på bostadsmarknaden som blir tydlig när man jämför befolkningssammansättningen i till exempel Bromma och den närliggande stadsdelen Rinkeby/Tensta. Den andra orsaken är förmodligen brist på kännedom om samhällssystemet inklusive pedagogiska alternativ som gör sig gällande då människor lever i ett helt nytt land, ofta väldigt olikt hemlandet.

I samtal med elever har jag genom åren upptäckt att jag delat en frustration med många - över det rådande läget med ett

segregerat Stockholm och en etniskt mycket homogen Kristofferskola. Samtidigt var det svårt att se någon naturlig öppning för att bidra till en förändring. Så dök plötsligt Ahmed och Maria upp en dag på skolan. Ahmed Egal, ursprungligen från Somalia, har levt i Sverige med sin fru och sina fyra barn i över 20 år och har genomskådats ett system där många av hans landsmän däremot har svårt att riktigt komma till sin rätt. Hans vän, som introducerat honom till waldorfskolevärlden, heter Maria Langefors och är eldsjäl inom organisationen Hela Människan, tillika mor och farmor till Kristofferskoleelever. Ahmed och Maria hade identifierat ett behov bland Somaliska barn och ungdomar i Tensta. Många av dem ha få eller inga möjligheter att få hjälp med läsläsning i sina hem. Många föräldrar kan inte svenska och den generella utbildningsnivån är dessutom mycket låg på grund av den långvariga konflikten i hemlandet. Barnens möjligheter att få samma

förutsättningar i samhället som sina jämnåriga i Bromma är enligt Ahmed mycket begränsade. Till vår glädje visade det sig att trots de många skoluppgifter och fritidsaktiviteter som utgör en gymnasieelevs vardag ingalunda var svårt att mobilisera ungdomar från Kristofferskolan till detta projekt under hösten.

På Tensta torg går kvinnor i hijab bärande på sina konsumkassar. De vackra huvudbonaderna är inte lika vanliga på Brommaplan. En varm och välkommande stämning genomsyrar föreningslokalen där förväntansfulla barn sitter med matteläxan, läseboken eller engelska övningsboken. Flera mammor är där, även någon pappa. Ahmed pratar arabiska med föräldrarna och svenska med barnen. Gymnasieungdomarna slår sig ner vid varsitt bord och tar på ett naturligt sätt tag i de respektive uppgifter där hjälp behövs. 13-6=7. Yasmin, sex år "tycker att det är bra att 'fröknar' hjälper till". Det här är något mycket mer än bara läsläsning, känner ungdomarna

från Kristofferskolan. Elvira Koman berättar att hon insett vilka olika förutsättningar barn kan ha i Sverige idag. ”Det kan inte vara lätt att hänga med i skolan om man inte har föräldrar som kan hjälpa till med skolarbeten. Mina föräldrar har alltid varit till stor hjälp och jag har märkt vad mycket svårare skolan blev när jag t.ex läste tyska och ingen av mina föräldrar kunde tyska. Man kan ju då tänka sig vad mycket svårare det måste vara för dem där ingen av föräldrarna talar svenska. Det är kul att vi kan vara till så stor hjälp på ett så enkelt sätt.”

Det finns en förhoppning om att projektet kan utvecklas och bli till något mer. Att göra andra saker tillsammans; fotbollsturnering, gå på Skansen, bjuda in till eurytmiföreställning på skolan... De nya bekantskaperna har redan gett ringar på vattnet, då Ahmed och Maria kommit och hållit en föreläsning för klass 12A. Ahmed berättade om dagens Somalia på ett sätt väsensskilt från en läroboks möjligheter.

Han förmedlade också ett viktigt budskap med sin intensiva blick och sitt klarspråk: ”Ni bor i Paradiset. Ni kan och bör utnyttja er position genom att lära er mer om andra länder och förändra världen till det bättre.”

Utbytesstudier, biståndsprojektarbete och andra resor i världen för att upptäcka andra kulturer i all ära. Dessa är betydelsefulla och min mening är inte att förminska vikten av resande. Men världen finns i Sverige. En ofantlig massa kunskap finns runt hörnet, några tunnelbanestationer bort. Fascinerande personliga erfarenheter och berättelser väntar på att få berättas. I en tid då många av Europas länder ser en ökning av främlingsfientlighet och intolerans ökar vårt individuella ansvar. Vi måste göra mer än att bara rösta var fjärde år för att motverka dessa tendenser i samhället. Att aktivt söka lära känna vår omvärld är nödvändigt och berikar våra liv. Förståelse för andra kulturer, acceptans för olikheter och tolerans för oliktankande blir konsekvenser av

de möten människor emellan som i framtiden kommer att vara livsviktiga för vårt samhälle. För många ungdomar i Sverige idag finns en stark önskan om att göra skillnad. För att balansera den av media ofta förmedlade bilden av hopplöshet är det nödvändigt att vuxenvärlden visar att det finns sätt på vilka unga vuxna kan bidra till en bättre värld. Unga människor har ett behov av att känna sig behövda. Enligt Ahmed är behovet av läxläsningshjälp (och de mellanmännsliga möten som kommer på köpet) i Tensta enormt.